

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Ministerie van OCW
Mevrouw mr.dr.s. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Zoetermeer, 11 juli 2019

Betreft: Aanbieding keuzedelen voor vaststelling per juli 2019

Kenmerk: hv19-0289mr/BES_Alg

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

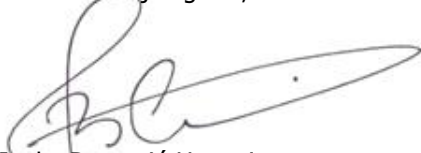
Wij bieden u hierbij 27 nieuwe en gewijzigde keuzedelen aan en verzoeken u deze, inclusief de koppelingen aan kwalificaties, vast te stellen als bijlage bij de Regeling vaststelling keuzedelen (Staatscourant 2016 nr. 10072, 29 februari 2016). De Toetsingskamer heeft deze keuzedelen getoetst en voorzien van een positief advies. De verklaring van de Toetsingskamer is toegevoegd.

Met uw vaststelling zal het register bestaan uit 1.066 keuzedelen. Wij zullen deze keuzedelen en de koppelingen met kwalificaties publiceren op de website kwalificaties.s-bb.nl. De komende periode zal SBB proactief sturen op de omvang en de kwaliteit van het totale aanbod van keuzedelen.

In ons position paper van maart jl. hebben wij maatregelen voorgesteld om de uitvoerbaarheid van keuzedelen te verbeteren. Samen met uw departement en de onderwijsinspectie werken we aan passende, meer ontwikkelingsgerichte vormen van examinering. Wij stellen het op prijs dat de inspectie ook in 2020-2021 de keuzedelen wel betreft bij het toezicht, maar niet bij het oordeel over de standaarden.

Onderwijs en bedrijfsleven in verschillende sectorkamers dragen vijf keuzedelen voor, die met een mbo-certificaat ook waardevol zijn voor een leven lang ontwikkelen. Wij verzoeken u aan deze keuzedelen een certificaat te verbinden. De motivatie is bijgevoegd.

Met vriendelijke groet,

Ineke Dezentjé Hamming
voorzitter

Ton Heerts
vicevoorzitter

Bijlagen:

- Advies Toetsingskamer SBB
- Overzicht vast te stellen keuzedelen
- Voordrachten keuzedelen voor mbo-certificaat

Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven

Louis Braillelaan 24 2719 EJ Zoetermeer • Postbus 7259 2701 AG Zoetermeer
088 338 00 00 • www.s-bb.nl • IBAN: NL28 RABO 0167 8017 91 / BIC: RABONL2U • KVK 40413625

Aan: Algemeen Bestuur SBB
Van: A. Woudenberg, Manager Toetsingskamer SBB
Betreft: Adviezen keuzedelen, koppelingen en certificaten
Datum: 18 juni 2019

Opdracht en legitimatie

In opdracht van het Algemeen bestuur SBB stelt de Toetsingskamer SBB, op grond van de vastgestelde 'Regeling vaststelling model en toetsingskader kwalificatiedossiers 2015-2016', adviezen op over de kwalificatiestructuur, de kwalificatiedossiers, keuzedelen en koppelingen. De Toetsingskamer SBB biedt het algemeen bestuur SBB hierbij haar onafhankelijke advies aan voor nieuw ontwikkelde keuzedelen en koppelingsverzoeken in de periode april – juni 2019.

In het kader van de regeling inhoudende de vaststelling van een aantal keuzedelen waaraan mbo-certificaten verbonden kunnen worden (Regeling certificaten aantal keuzedelen beroepsonderwijs) worden voorstellen voor het verbinden van een certificaat aan nieuwe en bestaande keuzedelen voorgelegd aan het algemeen bestuur SBB ter legitimering. Uitgaande van de pilot 'Certificaten beroepsgerichte onderdelen kwalificatiedossiers' worden daarmee verbonden adviezen in de toekomst meegenomen in het advies van de Toetsingskamer, waarbij de ontwikkelde kwaliteitskaders in het kader van de pilot als basis zullen dienen.

Ontwikkeling register keuzedelen

In het tweede kwartaal van 2019 is het aantal unieke keuzedelen in het register toegenomen tot een aantal van 1066. Meer en meer wordt zichtbaar dat de verhouding tussen nieuwe keuzedelen en onderhoud van bestaande keuzedelen ten gunste van het onderhoud verandert.

Het aanbod van nieuwe keuzedelen stabiliseert zich op een niveau van maximaal 100 per jaar. Ook dit jaar zal in het najaar de monitor keuzedelen worden uitgebracht waarmee zichtbaar wordt in welke mate keuzedelen door de onderwijsinstellingen worden aangeboden. De daaruit voortkomende opbrengsten worden vertaald naar de specifieke sectorkamers en dragen bij aan het beheer van het register keuzedelen.

Keuzedelen

De Toetsingskamer heeft in de periode van 1 april 2019 tot 1 juli 2019 de in de bijlage vermelde 27 keuzedelen getoetst en voorzien van een positief advies. Er zijn geen keuzedelen waarbij de Toetsingskamer zich heeft onthouden van een positief advies. Voor de meeste keuzedelen is een studiebelasting aangegeven van 240 SBU. Op grond van de ervaringen welke zijn opgedaan in de onderwijsuitvoering wordt voor een klein deel van de keuzedelen welke voor onderhoud zijn aangeboden het aantal SBU verhoogd. Naast de inhoudelijke aanpassingen is dit de voornaamste reden voor onderhoud.

(Ont)koppeling van keuzedelen

De Toetsingskamer heeft voor de komende vaststelling afzonderlijke verzoeken ontvangen voor het (ont)koppelen van bestaande en nieuwe keuzedelen. De sectorkamer beoordeelt een verzoek op basis van relevantie, de Toetsingskamer toetst op de aanwezigheid van ondoelmatige overlap. In de periode van 1 april 2019 tot 1 juli 2019 zijn (op het moment van schrijven) 200 (ont)koppelingsverzoeken behandeld en gerealiseerd door de Toetsingskamer.

Voor een enkel keuzedeel is het verzoek ontvangen om nog bestaande koppelingen met een kwalificatie op te heffen. Het keuzedeel 'Doorstroom groen hbo' wordt ontkoppeld. Het keuzedeel blijft wel onderdeel van het register en zal na een vastgestelde termijn expireren.

Certificaten

Het toekennen van een certificaat aan nieuwe of bestaande keuzedelen vindt plaats op voordracht van de verantwoordelijke sectorkamer. In totaal worden vijf voorstellen gedaan voor het toekennen van een certificaat aan een bestaand keuzedeel.

Advies

De Toetsingskamer heeft alle in de bijlage vermelde keuzedelen voorzien van een positief advies. De bijlage vermeldt alleen die keuzedelen die ook gevalideerd zijn door de sectorkamer. De Toetsingskamer adviseert het bestuur om de in de bijlage genoemde keuzedelen, de getoetste koppelingen en de voorstellen voor het verbinden van een certificaat aan keuzedelen door te geleiden naar de minister van OCW ter vaststelling.

Verklaring onafhankelijkheid

Als manager Toetsingskamer verklaar ik hierbij dat het uitgebrachte advies op onafhankelijke wijze tot stand is gekomen en het daartoe ingerichte toetsproces consistent is toegepast.

Met vriendelijke groet,

A. Woudenberg
Manager Toetsingskamer

Overzicht nieuwe en gewijzigde keuzedelen per 1 augustus 2019

Naam keuzedeel	code	aantal sbu	Nieuw of bestaand	Was	Toelichting
Besturingstechniek voor niveau 2	K1090	240	Nieuw		
Betonstaal hechtlassen in de fabriekshal	K1091	240	Nieuw		
De mediawijze zorg- en welzijnsprofessional	K1092	240	Nieuw		
Duurzame stadslogistiek	K1093	240	Nieuw		
Human skills in de techniek geschikt voor niveau 2 en 3	K1094	240	Nieuw		
Human skills in de techniek geschikt voor niveau 4	K1095	240	Nieuw		
Inleiding mobiliteits- en transferhulpmiddelen	K1096	240	Nieuw		
Instructeur padel	K1097	240	Nieuw		
Interactive instruction development	K1098	480	Nieuw		
Interne transportmachines gereedmaken	K1099	240	Nieuw		
Interne transportmachines, storingsdiagnose en reparatie	K1100	240	Nieuw		
Kennismaking met aangrenzende stukadoorswerkzaamheden	K1101	240	Bestaand	Kennismaking met nevenliggende werkzaamheden voor de stukadoor	Actualisatie n.a.v. beroepspraktijk
Koudetechniek voor warmtepompsystemen	K1102	480	Nieuw		
Nature art	K1103	240	Nieuw		
Online marketing (verdieping)	K1104	480	Nieuw		
Oriëntatie blockchain	K1105	240	Nieuw		
Oriëntatie praktijkorganisatie TA	K1106	240	Bestaand	Praktijkorganisatie TA	Passend gemaakt qua omvang en niveau.
Procesveiligheid	K1107	240	Nieuw		
Smart Welding	K1108	240	Nieuw		
Specifieke doelgroepen voor de apothekersassistent	K1109	480	Bestaand	Farmaceutische Patiëntenzorg	Actualisering keuzedeel, inclusief het geschikt maken voor niveau 4.
Sportmassage	K1110	480	Bestaand	Sportmassage	Van 240 naar 480 SBU.
Verdieping bedrijfsspecifiek product	K1111	240	Nieuw		
Verdieping bedrijfsspecifieke productieprocessen voor niveau 2 en 3	K1112	240	Nieuw		
Verdieping bedrijfsspecifieke productieprocessen voor niveau 4	K1113	240	Nieuw		
Verdieping blockchain	K1114	240	Nieuw		
Werken in de keten geschikt voor niveau 2 en 3	K1115	240	Nieuw		
Werken in de keten geschikt voor niveau 4	K1116	240	Nieuw		

Overzicht vervallen keuzedelen per 1 januari 2020

Naam keuzedeel	versie	code	aantal sbu	Toelichting
Doorstroom groen hbo		K0601	240	Wordt uitgefaseerd vanwege de grote omvang en knelpunten rondom de huidige examinering.
Kennismaking met nevenliggende werkzaamheden voor de stukadoor		K0191	240	Wordt vervangen door het keuzedeel 'Kennismaking met aangrenzende stukadoorswerkzaamheden'
Praktijkorganisatie TA		K0088	240	Wordt vervangen door het keuzedeel 'Oriëntatie praktijkorganisatie TA'
Farmaceutische Patiëntenzorg		K0037	240	Wordt vervangen door het keuzedeel 'Specifieke doelgroepen voor de apothekersassistent'
Sportmassage		K0102	240	Wordt vervangen door het keuzedeel 'Sportmassage'

Voordrachten eerder vastgestelde keuzedelen voor mbo-certificaat

Keuzedeel	Beschrijving	Arbeidsmarktrelevantie
Specialisatie milieustraat en afvalstromenkennis (K0254)	Dit keuzedeel is voor de allround medewerker afvalbeheer (niveau 2) een verdieping en verbreding van zijn kennis en vaardigheden. Na afronding van dit keuzedeel kan hij gevaarlijk afval aannemen en beoordelen. Daarnaast wordt reeds opgedane kennis verder verdiept.	Het onderzoek Beroepsprofielen en opleidingsbehoefte sector AMBOR uit mei 2019 van Savantis geeft aan dat één op de drie bedrijven in de afvalbranche aangeeft behoefte te hebben aan allround medewerkers afvalbeheer en beheerders milieustraat. De uitstroom uit beide kwalificaties is niet voldoende om te voorzien in het te verwachte aantal vacatures. De kennis uit het keuzedeel maakt geen onderdeel uit van de niveau 2 opleiding terwijl deze door het bedrijfsleven als noodzakelijk wordt gezien om veilig en deskundig op de milieustraat te kunnen werken. Het keuzedeel wordt gebruikt voor bijscholing en opscholing van medewerkers. Na afronding van dit keuzedeel kunnen medewerkers doorstromen naar de niveau 3 opleiding beheerder milieustraat.
Borrelshop (K1075)	Dit keuzedeel is voor de eerste verkoper en verkoopspecialist (niveau 3) en de manager retail (niveau 4) een verdieping en verbreding van de branchespecifieke kennis, vaardigheden en werkzaamheden die een beroepsbeoefenaar nodig heeft voor het adviseren over en het verkopen van artikelen van het assortiment van een borrelshop. Er wordt ingegaan op productkennis van sterke dranken en het veilig en volgens wet- en regelgeving verkopen van deze artikelen.	Na het afronden van dit keuzedeel bezit een student voldoende kennis om examen te doen voor het certificaat sociale hygiëne. Dit examen maakt geen deel uit van het keuzedeel. Sociale hygiëne is voor werknemers van een borrelshop een vereiste, maar ook voor leidinggevend in een supermarkt met een borrelshop. De borrelshop voorziet in de behoefte van consumenten om alles te kunnen kopen bij een winkel. Vanwege het groeiende aantal supermarkten met borrelshops geeft brancheorganisatie CBL aan dat er een vraag is ontstaan naar gekwalificeerd en gecertificeerd personeel. Dit keuzedeel voorziet in deze scholingsvraag om verkoopspecialisten (niveau 3) en managers retail (niveau 4) hierin bij te scholen.
Commercieel technisch bouwadvies (K0460)	Dit keuzedeel is voor verkoopadviseurs, verkoopspecialisten, commercieel medewerkers (niveau 3) en junior accountmanagers, vestigingsmanagers groothandel (niveau 4) een verbreding van de kennis en vaardigheden. Na het afronden van dit keuzedeel kan de verkoopmedewerker vakinhoudelijk technisch adviseren aan partijen in de bouw over bouwen en bouwmaterialen.	Werkgevers in de bouwmaterialenhandel worden steeds vaker geconfronteerd met een lacune aan kennis op het gebied van bouwkundige onderwerpen bij hun werknemers. Dit wordt als een gemis ervaren. Na het volgen van het keuzedeel Commercieel technisch bouwadvies hebben verkopers en verkoopspecialisten (niveau 3) voldoende kennis en vaardigheden om hun advieswerk in de bouwmarkt goed te kunnen uitvoeren.

Keuzedeel	Beschrijving	Arbeidsmarktrelevantie
<p>Aanleggen van warmtetransportleidingen (K0660)</p>	<p>Dit keuzedeel is voor de monteur en eerste monteur gas-, water- en warmtedistributie (niveau 2 en 3) een verbreding van de kennis en vaardigheden op het gebied van de aanleg van grote en zware warmtetransportleidingen.</p>	<p>De energietransitie vraagt om hybride monteurs die inzetbaar zijn op zowel de gasnetten als de warmtenetten. Een grote groep oudere maar deskundige werknemers is in het verleden onvoldoende geschoold op de aanleg van warmtenetten. Door het volgen van dit keuzedeel blijven deze werknemers duurzaam inzetbaar in de infrabeheer sector. Bijscholing van huidig personeel is niet voldoende om te voorzien in de huidige personeelsbehoefte. Dit keuzedeel is ook interessant voor werkenden op mbo niveau 2 uit aanverwante (krimp)sectoren. Zij kunnen worden omgeschoold voor de aanleg van warmtenetten.</p>
<p>Lijsten maken en inlijsten (K0992)</p>	<p>Dit keuzedeel is voor de creatief vakman en de decoratie- en restauratieschilder (niveau 4) een verbreding van de kennis en vaardigheden. Na het volgen van dit keuzedeel kan de beginnend beroepsbeoefenaar inlijstingen maken en hierover adviseren aan de klant.</p>	<p>Er bestaat geen opleiding voor lijstenmakers en de lijstenmaker is een vergrijzende beroepsgroep. Hierdoor ontbreekt binnen lijstenmakerijen opvolging en verdwijnen er steeds meer lijstenmakerijen. Er is wel behoefte aan instroom van personeel. Dit is ook aangetoond in de Arbeidsmarktverkenning Lijstenmakers (2017). Na het volgen van dit keuzedeel beschikken werkzoekenden die zijn opgeleid tot creatief vakman of decoratieschilder (niveau 4) en die in de branche willen gaan werken over voldoende kennis en vaardigheden om aan de slag te gaan en op termijn een eigen bedrijf te starten.</p>